

75 år med aktive unge i socialt engagement

Danmarks største og provinsens ældste afdeling af DUI Leg og Virke fylder 75 år

Tekst: Lars Jensen
Foto: Lars Juul

I morgen er der fødselsdagsfest i den gamle præstegård i Kildegade 27 b. Fødselaren er en aktiv og stadig ungdommelig 75-årig, som kan se tilbage på et begivenhedsrigt liv med op- og nedgang og med- og modvind, men altid trofast på børnenes side.

Fødselaren er arbejderbevægelsens børne- og ungdomsorganisation. Engang i 1920'erne en socialdemokratisk pendant til FDF'ernes militært anlagte tambourkorps, senere fra sidst i 30'erne arbejderklassens eget spejderkorps, i '68 en frigjort anti-militaristisk

og i dag en moderne organisation med social bevidsthed i højsædet.

Da tidligere viceborgmester Herbert Fogh Petersen blev meldt ind i DUI (De unges Idræt) i 1927 som knap syvårig var det ikke med andre bagtanker end at komme med i det spændende tambourkorps, der ved festlige lejligheder trak op i Horsens og omegn.

- Vilhelm Jørgensen, der var den første formand for DUI her i byen, var ikke meget for at tage mig. Han mente jeg var noget pjevset. "Kan du marchere til Egebjerg", spurgte han. Det kunne jeg, og så kom jeg med alligevel, for-tæller Fogh Petersen, der i dag er DUI Leg og Virkes ste medlem.

Fodbold og musik

Det der tiltrak syv-årige Herbert var tambourkorpset. Iklædt nydeligt ^{matros} marcherede han og de andre drenge rundt i Horsens ved særlige begivenheder, var med ved 1. maj-møder, satte valgplakater op for Socialdemokratiet og tog på lejre rundt omkring i landet.

- Det var en herlig tid, husker Fogh Petersen. Vi var stolte i vores hvide matrosuniform, som mor havde købt af nogle damer ude på

i så mor måtte betale den af med 50 øre om ugen.

I DUI's ungdom var der ikke egentlige spejderaktiviteter ud over tambourkorpset. I stedet dyrkede man idræt to gange om ugen på Østergades stadion.

- I 1935 vandt vi det første kredsmesterskab i fodbold. Gevinsten var en vandrepokal og så en tur til København, hvor vi spillede imod Frederiksberg Kammeraterne.

På de første landslejr var musikken i højsædet.

- Jeg husker især landslejren i Vejle i 1934, hvor der var en dreng, som var fantastisk dygtig til at synge alle de gode tyske folkesange. Vi var meget imponeret over Erhard Jakobsen, som han hed.

Tysk inspiration

Sommeren 1933 skiftede DUI den nuttede matros-uni-

Pantefoged Marinus Jørgensen udsatte i 1935 en vandrepokal til det første DUI-kredsmesterskab i fodbold på Østergades Stadion - i sikker forvisning om at Horsens DUI ville hjemføre pokalen. Det gjorde de ret sikkert, og det var nogle stolte drenge og trænere, der stillede op til fotografering med sejrpokalen. Herbert Fogh Petersen ses som nr. to fra venstre ved siden af "Onkel Ej" alias Ejnar Sørensen og i modsatte side formanden "Røde Marinus" alias cigarmager Marinus Sørensen.

form ud med en mere tidssvarende rød-blå uniform. DUI var blevet internationalt orienteret med kontakter rundt i Norden og Europa.

Det daværende tyske socialdemokratis ungdomsbevægelse, Rote Falcon, var det nærmeste forbillede, og deres røde falk blev også DUI's kendetegn.

I 1937, hvor pigerne nu også var kommet med i DUI, var der en begivenhed i København, som satte et voldsomt præg på organisationen.

- Der var en DUI'er, som blev voldtaget af en KU'er (Konservativ Ungdom), for-tæller Fogh Petersen. Og på den tid var spændingerne kraftige mellem arbejderbevægelsen og højrefløjen. På et hovedbestyrelsesmøde i det dengang kombinerede DUI og DSU (Socialdemokratisk Ungdom) blev det besluttet, at vi ikke længere skulle tilhøre et parti, det var for farligt for os børn.

Da Hitler kom til magten i Tyskland blev DUI's venner Rote Falcon i Tyskland forbudt, og det kom også til at sætte *sit* præg på danske børn.

- Vi var på landslejr på Okseøerne i Flensborg Fjord og en dag tog vi ind til Flensborg. Men der gik ikke lang tid før vi fandt ud af, at vores falke-mærke på uniformen var totalt forbudt af nazisterne. Så måtte vi gå og skjule mærket indtil vi kunne komme tilbage igen.

DUI's popularitet voksede kraftigt mod slutningen 2. verdenskrig, hvor terrænsport a la den traditionelle spejderbevægelse var kommet på programmet. Også ferielejrene i Juelsminde var mg-tigt populære.

- Vi var lejrforældre i 1945, min kone Ellen og mig. Jeg husker hvordan ungerne lå i lag. Der var plads til 60 børn, men der var 90 med,

så i nogle af sengene måtte der sove to børn.

Prisen for ferieopholdet var nøjagtig den samme som i 1923, hvor lejrhuset blev bygget på en lejet grund ved Juelsminde - fem kr. om ugen.

- Nogle af børnene havde fripladser, for selvom fem kr. var billigt, så var det alt for mange penge, hvis deres forældre f.eks. var arbejdsløse.

Herbert Fogh Petersen var selv formand for DUI i en lang periode. Han sad konstant fra 1948-1957 og som mange andre formand var DUI et stop på vejen i en faglig og politisk karriere. Fogh Petersen var formand for HK i en periode ligesom han også har siddet i byrådet på bl.a. en viceborgmesterpost.

Glade 60'ere

DUI oplevede en stor nedgang i starten af 1960'erne, og en reaktion på det blev en ny stor omvæltning i organisationen. I det herrens år 1968 besluttede man sig for at forlade alle former for konkurrence-sport, for nu skulle børnene "lege og virke".

Forståelse for sociale forhold, menneskelige behov, bons ret til medbestemmelse, frihed, fred og demokratisk socialisme kom på dagsordenen. DUI Leg og Virke var en realitet.

Fra at have været en upolitisk og »fredelig«

Socialdemokratiet i 1937, blev DUI leg og Virke nu igen en politisk bevidst organisation med klare mål for børnenes fremtid. Man markerede sig i den offentlige debat og var stolt af tilknytningen til arbejderbevægelsen.

Bred og åben

I dag stå DUI Leg og Virke stadig som en social bevidst organisation, men tilknytningen til arbejderbevægelsen er ikke længere så markant.

- I dag er der så mange om buddet med fritidsaktiviteter, siger den nuværende formand i Horsens, Dorthe Kristiansen. Så kan vi ikke sidde og holde fast i klasseforskellene, men må være med fremme hele tiden.

Børnene i DUI's klubber i Horsens mærker måske ikke alverden til den sociale bevidsthed og den demokratiske socialisme i dagligdagen, men den findes og bruges.

- Vi forsøger at give børn og unge en meningsfyldt fritid. Kan vi samtidig give dem en forståelse og tolerance overfor andre mennesker, så er det også godt, siger Dorthe Kristiansen.

Desuden er DUI involveret i diverse projekter af mere direkte social karakter. I foråret er DUI f.eks. vært ved en konference om mobning, som holdes på rådhuset sammen med skoleforvaltningen. International børnehjælp i f.eks. Nicaragua er også en del af arbejdet, og planer om at gå ind i arbejdet med gadebørn i Horsens er netop taget op.

Mangler forældrene

Skal Dorthe Kristiansen ønske sig noget på DUI's vegne i anledningen af ~~med-~~virken fra forældrenes side. Som mange andre foreninger kan det kun løbe rundt med frivillig arbejdskraft, og den mangler man ofte.

DUI Leg og Virke i Horsens har i dag godt 350 medlemmer hvoraf knap 250 er børn og unge under 18 år. Aktiviteterne foregår dels i egne lokaler i den gamle præstegård i Kildegade, dels på Hybenvej samt i SiD-centeret på Robert Holmsvej. Foruden en netop genopstartet legestue, så har foreningen også en børneklub og en ungdomsklub. Fødseldagen fejres med fakkeloptog og en mindre fest i morgen aften. På lørdag er der officiel reception og festmiddag i SiD-centeret på Robert Holmsvej.